

Interneti aadressil <http://ivotingcentre.ee> peidab ennast

"Smartmatic-Cybernetica Centre of Excellence for Internet Voting",

füüsiline asukoht: Ülikooli 2, Tartu.

Kuigi nad nimetavad oma veebis ennast läbivalt "Centre of Excellence...", siis registripäring näitab, et tegu on eelkõige siiski lihtsalt OÜ-ga: <https://www.e-krediidiinfo.ee/12679959-SMARTMATIC-CYBERNETICA%20CENTRE%20OF%20EXCELLENCE%20FOR%20INTERNET%20VOTING%20OÜ?lang=en>

Just see OÜ oli märgitud viimase Eesti e-hääletuse (Europarl 2019) valijarakenduse autoriks, millele reageeris ka Postimehe ajakirjanik Aivar Pau: <https://tehnika.postimees.ee/6533204/uks-kusimus-miks-on-estli-valimisapi-autoriks-valismaise-enamusosalusega-ettevõtte>

Nagu artiklist selgub, omab **Smartmaticu** Hollandi alamfirma keskuses 60 % osalust, AS Cyberneticale kuulub 40 %. Seejuures on huvitav et Smartmaticul on firmasid mitmel pool maailmas, kuid Eestit nende hulgas mainitud pole: <https://www.smartmatic.com/contact/>. See pole aga takistanud Smartmaticul oma uudiste rubriigis välja tuua, et:

"Estonia continued its leadership in secure online voting, using a platform developed by the Smartmatic-Cybernetica Centre for Excellence Internet Voting. Online participation increased 51% over the 2014 European Parliament elections. The online voting system allowed Estonian voters to participate anytime and from anywhere during a seven-day window using any internet-connected computer. Since it was first introduced in Estonia in 2005, online voting participation has continuously grown as voters have become accustomed to the convenience, reliability, and security offered by this advanced technology. Online voting in Estonia is truly groundbreaking in providing voters with security and convenience which is why online participation continues to grow across all age groups," said Mugica. "Estonia's online voting platform is a crucial element of what is considered today, the most advanced digital society in the world. We are proud to be part of this success story."

<https://www.smartmatic.com/news/article/smartmatic-continues-voting-technology-innovation/>

Niisiis väidab Smartmaticu koduleht, et nende allasutus (nagu see tegelikult ongi) arendas välja Eesti e-valimiste kasutusel oleva platvormi. Seda ei kinnita aga otseselt Vabariigi Valimiskomisjon, kelle esindaja Pau artiklis rõhutab, et nemad ajavad asju rangelt ainult hanke võitnud AS Cyberneticaga.

Muuseas, ka nende hangete kohta on mulle jagatud pehmelt öeldes korrupsiooni järele lõhnavat infot...

/---/

Hoopis huvitavaks läheb pilt aga siis, kui Smartmaticu kodulehel veel natuke ringi vaadata. Nimelt selgub nende veebi alamseksioonis "Facts about Smartmatic", et:

"George Soros does not have and has never had any ownership stake in Smartmatic."

Tõsi, sellele järgnevas punktis öeldakse et:

"It is no secret that our Chairman Lord Mark Malloch-Brown is a member of a number of non-profit boards addressing global issues from poverty reduction to conflict resolution, including the Global Board of the Open Society Foundation. This is stated clearly in his official biography.

Lord Malloch-Brown is a highly respected global figure whose credentials include former Deputy Secretary-General of the United Nations and former Vice-Chairman of the World Economic Forum. He also served in the British Cabinet, as Minister of State in the Foreign Office.

"It is no secret that our Chairman Lord Mark Malloch-Brown is a member of a number of non-profit boards addressing global issues from poverty reduction to conflict resolution, including the Global Board of the Open Society Foundation. This is stated clearly in his official biography.

Lord Malloch-Brown is a highly respected global figure whose credentials include former Deputy Secretary-General of the United Nations and former Vice-Chairman of the World Economic Forum. He also served in the British Cabinet, as Minister of State in the Foreign Office."

Tegelikult on see lord, endine ÜRO arenguprogrammi administraator ja Maailmapanga asepresident, Wikipedia andmetel aga hoopis tihedamini Sorosega seotud, kui Smartmatic seda paista laseb:

"Malloch Brown has been closely associated with billionaire speculator George Soros. Working for Refugees International, he was part of the Soros Advisory Committee on Bosnia in 1993–94, formed by George Soros. He has since kept cordial relations with Soros, and rented an apartment

owned by Soros while working in New York on UN assignments. While serving as United Nations Development Fund Administrator, Malloch Brown spoke beside Soros in 2002 suggesting that United Nations and Soros' Open Society Institute, as well as other organizations, work together to fund humanitarian functions.

In May 2007, Soros' Quantum Fund announced the appointment of Malloch Brown as vice-president. In September 2007, The Observer reported that he had resigned this position on becoming a government minister in the UK. Also in May 2007, Malloch Brown was named vice-chairman of Soros Fund Management and the Open Society Institute, two other important Soros organisations."

https://en.wikipedia.org/wiki/Mark_Malloch_Brown,_Baron_Malloch-Brown

Niisiis on Smartmaticu esimees Sorose "best friend" lord. Aga Smartmatic pole mitte sugugi tavaline e-tehnoloogia startup. Vähe on neid inimesi Eestis, kes teavad, et meie e-valimisi programmeerib mitte sugugi Euroopast, ega Ameerikast, vaid VENEZUELAST pärinev ettevõtte, kust on pärit ka ettevõtte asutaja ja CEO Antonio Mugica.

Tuleb minna ajaloos tagasi aastasse 2004, kui Venezuela opositsioon tahtis avaldada umbusaldust toonasele presidendile Hugo Chavezele. Kusjuures seesama lord Brown, toona ÜRO arenguprogrammi (UNDP) juht, pakkus välja opositsiooni ja Chavezele läbirääkimiste vahendamise ning umbusaldusreferendumi vaatlemise UNDP vaatlejate poolt. Just siis ilmuski radarile nagu seen peale vihma tehnoloogia startup Smartmatic, kes kohe võitis ka 130 miljoni USD suuruse riigihanke valimiste läbi viimiseks. Smartmaticu idee seisnes selles, et valimisbülletäänid on ajast ja arust ning mõistlikum on valimised läbi viia turvaliste hääletusautomaatidega. Nagu võid isegi arvata kukkus Chavez'i umbusaldamine läbi. Kuigi opositsioon tulemusi ei usaldanud, siis lord Browni vaatlejad rikkumisi ei tuvastanud.

Sellest ajast on Smartmaticu areng olnud võimas edulugu. Nad on korraldanud valimisi USAs, Filipiinidel, Aafrikas, Armeenias, Brasiilias, Eestis (Wikipedia.com andmetel) ja mujal, kontorid asuvad üle maailma sh. Pakistanis ja Afganistanis.

Tõsi, väga tihti on Smartmaticu automaatide paigaldamist ja rakendamist saatnud ka skandaalid ja võltsimiskahtlused. Seejuures on Smartmaticu tegevuse hämara alguse ning Chavez'e umbusaldamise läbikukkumise vastu huvi tundnud ka USA saatkond Caracases. Nende raporti on avalikuks teinud Wikileaks ja sellega saab vabalt tutvuda: https://wikileaks.org/plusd/cables/06CARACAS2063_a.html

"The Venezuelan-owned Smartmatic Corporation is a riddle both in ownership and operation, complicated by the fact that its machines have overseen several landslide (and contested) victories by President Hugo Chavez and his supporters."

/---/

Loomulikult tekib küsimus, miks on vaja Eestil taolise kahtlase ettevõttega tegemist teha. Ausat selgitust, miks see nn. "Centre of Excellence" 2014. aastal asutati, leida pole. Toonane ametlik pressiteade on väga üldsõnaline:

"Välisinvesteeringuga Eesti kõrgtehnoloogiasektorisse aitab maailma suurim valimissüsteemi ja -teenuseid pakkuv ettevõtte eestlaste kodumaist internetihääletamise süsteemi veelgi edasi arendada ning neid lahendusi globaalselt eksportida.":
<https://www.ituudised.ee/uudised/2014/06/19/smartmatic-ja-cybernetica-loovad-eesistise-netihaaletuse-kompetentsikeskuse>

Smartmaticu tegelik huvi võib minna ajas tagasi 2000. aastate algusesse kui rajati E-valitsuse akadeemia, ning isegi veel varasemasse Avatud Eesti Fondi. On vähe teada, et E-valitsuse akadeemia rajamisel olid partneriteks ÜRO arenguprogramm (lord Brown) ja Avatud Eesti Fond (Soros).

Võib oletada, et Smartmatic kasutab Eesti e-valimisi oma rahvusvahelise tooteportfelli laiendamiseks ning e-valimiste õigustamiseks. Kuid on keeruline mõista, mida võib sellest koostööst Eesti riik ja rahvas. E-valimiste järelvalve on niigi segane ja keeruline ning Smartmaticu kaasamine muudab selle veel keerulisemaks ja segasemaks. Seda eriti (teadaoleva) info taustal, et tegelikult istuvad seal Ülikooli tänava Centre of Excellence'is sisuliselt ikkagi Cybernetica programmeerijad ning Smartmaticu bosside roll piirdub järelvalvega.

Smartmaticu blogis ilmunud artiklis kirjutab Sven Heiberg 2015. aastal:

"We are ten people based in Tartu, Estonia, with our commercial director, Mike Summers, working from London. Many of us were part of the team that built the Estonian internet voting system that has been in use since 2005."

Panen kaasa ka rühmapildi nn. "tippkeskuse" töötajatest (Estonia.png), kus Smartmaticu esindaja Mike Summers on vasakult neljas, vasakult viies on Sven Heiberg, kes on Cybernetica töötaja ning tippkeskuse "nägu".
<https://smartmatic.blogspot.com/2015/08/achieving-excellence-for-internet->

voting.html?fbclid=IwAR0EGUy5ki9esEGucPnPjCBK0mOMdkqEN1sukFpRpKfwQ4BxAOxS9dHtk

Samuti avaldab tippkeskuse nime all teadusartikleid Cybernetica töötaja Jan Willemson, e-valimiste "aju", e-valimiste auditite autor, kes on varasemalt süüdi mõistetud pedofiilias: <http://www.pealinn.ee/koik-uudised/e-valimiste-auditi-viis-labi-vangis-istunud-mees-n140085>.

On kahetsusväärne, et meie ametnikkond eesotsas valimiskomisjoniga on taaskord valinud vassimise ja tegelikkuse eitamise tee. Ma olen veendunud et suurem osa Eesti elanikkonnast, samuti valdav osa e-valijaist isegi ei tea Smartmaticu olemasolust, rääkimata seostest Sorosega, Venetsueelaga jne. Meile räägitakse muinasjuttu, et e-valimiste eest vastutab VVK poolt ametlikult nimetatud hankija AS Cybernetica. Juhul kui osutub tõeks, et see nn "tippkeskus" maksab palka Eesti e-valimiste programmeerijatele, siis oleme silmitsi järjekordse skandaaliga, kus oleme Rehepappi tehes eetika ja ökonoomia lootusetult sassi ajanud, paralleelid Ragnar Nurkse instituudi afääriga on ilmsed. Veelgi enam, e-valimised on juba niivõrd massilised, et nende läbipaistvus, ausus ja kontrollitavus on riikliku suveräänsust määravad küsimused.